לב א מיי׳ פ״נ מהלכום

מתנ טשיו מו ווששים מחם

סנוג עשון סו טושייע וויי סי' שלא סעיף ה: לג ב ג מיי' שם הלכה

מקי ממון הלכה ח

ועי' בכ"מ שהאריד

ועיין בהשגות ובמ"מ

מוש"ע שם סעיף יא:

טוש"ע שם סעיף יב: ה ה שם ש"ע בהג"ה:

לו ר מיי שם הלכה ג

לו ז ח ט מיי שם הלכה

רבינו חננאל (המשך)

.דר׳ זירא לא איפשיטא

משלם חצי נזק. חלקו רב

דקתני אבל ברשות הרבים

פטור. רב אמ' אכולהו, פירות ירקות כסות וכלים

. כולם דינם שוה, ברשות

הרבים פטור. מאי מעמ׳.

. כי זה שהויח כליו וכסוחו

וחייב ברשות

יה בים. וקיימ׳ לן כשמואל ⁶), ולא

עוד אלא ר׳ יוחנן קאי כותיה. ואע״ג דריש לקיש

. אבל בשתי פרות ברשו׳

הרבי׳ אחת רבוצה ואחת

כסות או כלים

ב ג טור ש"ע שם

א) ולקמן כא:ן, ב) גי׳ איפכא כנוו פוסקים

ימא ברשות היחיד וקא וע"ש, ג) [לקמן כד:], ד) לחמו לב. וכד:ז. ד) לקמן לב. [כד:], כ) [לקמן קיב. ב"מ מב: ב"ב המו: כתובות לד:ז. ו) [תוספ' פ"א], ז) ב"ב נא., ה) [פי' בבית המדרש שהוא תחומה של תורה. כ״ה בערוך], ט) [לקמן . כג.],

גליון הש"ם גמ' לא הוית גבן באורתא. זכחים דף כ :מ״ב

הגהות הגר"א [א] תום' ד"ה זה אין כו' אפי׳ בחצר כו׳. נ״ב אבל הרי"ף וש"פ כתבו דכה"ג :מייב וערא״ש

מוסף רש"י

בעטה מהלכת ברבוצה פטורה. דלא היה לה לרבוז ברה"ר וכל המשנה ובא אחר ושינה בו פטונ (לקמן כד:). בתחומא. בתי מדרשות שלהן בסוף התחום היו כדי שיוכלו לבל שם בשבת מן העיירות .(.וור"ח ר"ר וא.).

רבינו חננאל ההוא ברחא, פי׳ איל וי״א שעיר עזים, דחזא לפתא אפומא דדנא סריך סליק אכל ללפתא ותבריה לדנא. חייביה רבא חובר היד לה, היברה בא לתרויהו נזק שלם. מאי טעמ׳, כיון דאורחיה לוכל לפתא אורחי נמי לסרוכי לפתא אוווו. ולמיסק. אמ' אילפא כהמה ברשות הרבים, ייילה מעל פשטה צוארה ואכלה מעל נבי חברתה חייבת. מאי טעמ׳, גבי חברתה כחצר הנזק דמי. לימא מסייעא ר׳ הושעיה בהמה ברשות הרבים הלכה ואכלה ברשות הרבים פטורה. עמדה ואכלה, חייבת. ותרצה רבא בקופצת ואוכלת ממקום גבוה שאינו חשוב ברשות שאינה יכולה כשהיא מהלכת, וכיוז שלא שימרה בעלה וקפצה ואכלה [חייבת]. אבל אם היה נמוך, אפי׳ עמדה ואכלה פטורה . דקאי ברשות היחיד וקא יקאי בו שות היחיד יקא מתגלגל ואתי מרשות הרבים לרשות היחיד מאי, בתר עקירה אזלינן ופטור בונו בקיוו אוז כן ככ... או בתר הזיקה וחייב. ת״ש דתני ר׳ חייה משוי מקצתו בפנים ומקצתו ומתרצינן לה הכי אימא על מה שבפנים חייבת

ההוא ברחא. עו: בקופלה. שקפלה ואכלה על לוארה שאין דרכה מתנדנד מהו. פ"ה דמספקא ליה אי בתר אכילה אולינן ואי בכך ותולדה דקרן הוא וחייבת חלי נוק קאמר: כגון דקיימא עמיר ברשות הניוק. ובהמה ברשות הרבים ומגלגלת ואתי מרשות היחיד לרשות הרבים: מאי. בתר אכילה אולינן ופטורה או בתר דשקלה דלשון מתגלגל לא משמע הכי ונראה לר"י כגון דקיימי פירות ליה אזלינן וחייבת. והוא הדין נמי אי

בהמה ברשות הניזה ועמיר ברשות

הרבים וגילגלתו מרשות הרבים לרשות

היחיד אי בתר אכילה אולינו חייבת

ואי בתר דשקלה ליה אזלינן פטורה:

משוי. קס"ד אמתחת מלאה שעוריו

ואכלה בפנים חייבת: מאי לאו.

כגון שאכלתו כולו והכי קאמר אכלתו

בפנים כגון שגלגלה את כולו בפנים

חייבת גילגלתו לחוך פטורה אלמא

בתר אכילה אזלינן: אימא אכלה על

מה שבחוץ פטורה. על מה שהיה

מונח מתחילה בחוץ פטורה ועל

המונח בתחילה בפנים חייבת דבתר

דשחלה ליה אולינו ביו היא בפנים

בין היא בחוץ: ואיבעית אימא. לעולם

כדקתני אכלתו בפנים חייבת על

כולו אכלתו בחוץ פטורה על כולו

ולא תפשוט דגלגול מלתא הוא דכי

א"ר חייא בפתילה דאספסתא משוי

של שחת שעליו ארוכין וראשו אחד

בפנים וראשו אחד בחוץ דכיון דהאי

רישא כי גריר ליה אזיל אידך בתריה

כמאן דמנח כולו בחד דוכתא דמי

הלכך אולינן בתר בהמה כי קמיבעיא

לן כגון שעורין דכוליה גרעין קאי

בפנים או בחוץ וכי אכלה האי לא

אזיל האי בתריה אי לא מגלגלה

ליה: פתילה. על שם דארוך הוא

קרי ליה פתילה: אכולהו. הא דקתני

מתניתין ברה"ר פטורה אכולהו האי

ותולדה דקרן: כל המשנה. כגון זה

שהניח כסותו וכליו ברה"ר: ובא אחר

ושינה בו. כגון זו שאכלתו: בעטה

מהלכת ברבולה פטורה. ואף על גב

דברה"ר חייבת הכא פטורה דכל

המשנה כגון זו שרבלה ברה"ר ובא

אחר כו': מתפחי. עומדין לפוש:

בהמה לאו אורחה. לרבוץ: דמי עמיר.

שאם אכלה שעורין כדי שביעתה

אינו משלם לו אלא דמים שהיה נריך

ליתן בקשין ובתבן להאכילה דאמר

ליה אי אפשי להאכילה שעורין אלא

קשין ותבן: דמי שעורין בוול. כפי

שהיה לריך ליקח שעורין למאכלה אם

היה רוצה להאכילה שעורין ולא יתן

לו כשער שבשוק דלמא איהו לא

מאכיל לה שעורין אלא בזול יתן

כדאמרינן בפרק מי שמת (ב"ב קמו:)

וכל זווא חשיב בארבע דנקי דהיינו

שני שלישי הדמים: אע"פ שאינו

רגיל. להאכילה שעורין אלא

כשלדא בפנים ובחוץ. מה שבפנים רשות הניזק וחייב, מה שבחוץ רשות הרבים ופטורה. ובעיא

ואפילו

אכסות וכלים דשינוי הוה

ההוא ברחא דחזא ליפתא אפומא דדנא סריד םליק אכלה לליפתא ותבריה לדנא "חייביה רבא אליפתא ואדנא נזק שלם מאי מעמא כיון דאורחיה למיכל ליפתא אורחיה נמי לסרוכי ולמסלק אמר אילפא יבהמה ברשות הרבים ופשמה צוארה ואכלה מעל גבי חברתה חייבת מאי מעמא גבי חברתה כחצר הניזק דמי לימא מסייע ליה היתה קופתו מופשלת לאחוריו ופשמה צוארה ואכלה ממנו חייבת כדאמר רבא בקופצת יהכא נמי בקופצת והיכא איתמר דרבא אהא דאמר רבי אושעיא בהמה ברשות הרבים הלכה ואכלה פמורה עמדה ואכלה חייבת מאי שנא הלכה דאורחיה הוא עמדה נמי אורחיה הוא אמר רבא יבקופצת בעי ר' זירא מתגלגל ימהו היכי דמי כגון דקיימא יעמיר ברשות היחיד וקא מתגלגל ואתי מרשות היחיד לרה"ר מאי ת"ש דתני רבי חייא משוי מקצתו בפנים ומקצתו בחוץ אכלה בפנים חייבת אכלה בחוץ פמורה מאי לאו מתגלגל ואתי לא אימא אכלה על מה שבפנים חייבת על מה שבחוץ פטורה איבעית אימא כי קאמר רבי חייא הבפתילה דאספסתא: אכלה כסות וכו': אהייא אמר רב אכולהו מאי מעמא יכל המשנה ובא אחר ושינה בו פמור ושמואל אמר ילא שנו אלא פירות וירקות אבל כסות וכלים חייבת וכן אמר ריש לקיש אכולהו ואזרא ריש לקיש למעמיה דאמר ריש לקיש שתי פרות ברשות הרבים אחת רבוצה ואחת מהלכת בעמה מהלכת ברבוצה פמורה רבוצה

ברשות הניזק ומגלגלי ואתו לרשות הרבים דאי לאו שהבהמה מעכבתו בפיה ואכלתן שם היה סופן להניח ברשות הרבים וקמבעיה ליה אי חשיבי כמונחים ברשות הרבים או לאו וקאמר ת"ש משוי מקלתו בפנים כו׳ מאי לאו במתגלגל דאורחיה דמילתא כך היא במקלתו מבפנים ומקלתו מבחוץ וקתני אכלה בפנים חייבת אע"פ שסופו להתגלגל בחוץ אם לא שאכלתן ואכלה בחוץ פטורה תנא אגב רישא דמילתא דפשיטא היא אימא על מה שבפנים חייבת פירוש על מה שראוי להיות בפנים שאין סופו להתגלגל בחוץ חייבת ואיבטים אימה בפחילה דאחפחחה שעליו ארוכים וסד"א ניזול בתר רוב עלה שבפנים או בחוץ:

בתר לקיחה וקשה דלקמן (דף כח:) גבי כלב שנטל

חררה והלך לגדיש פשיטא לן ש דאי אכליה בגדיש דעלמא דפטור ועוד

ואודא ריש לקיש לטעמיה. תרוייהו לריכי הך להכא לריכא דלא נימא כסות עבדי אינשי דמנחי גלימא ומתפחי וההיא דב׳ פרות אשמועינן דוקא בעטה רבולה במהלכת חייבת הא הווקה פטורה כדדייק לקמן פרק המניח (דף לב.) דאבעי לה לסגויי באידך גיסא: זה אין נהנה וזה אין חסר הוא. אפילו [א] בחצר דקיימא לאגרא

וגברא דלא עביד למיגר הו"מ למימר דפטור כיון שלא נהנה אע"פ שגרם הפסד לחבירו דאפילו גירשו חבירו מביתו ונעל דלת בפניו אין זה אלא גרמא בעלמא: זה נהנה וזה חסר הוא. דכל זמן שרואין את זה עומד בביתו אין מבקשין ממנו להשכיר:

ÓΒ במהלכת חייבת ורבי יוחנן אמר לא שנו אלא פירות וירקות אבל כסות וכלים חייבת לימא רבי יוחגן לית ליה דריש לקיש אפילו בשתי פרות לא לעולם אית ליה כסות עבדי אינשי דמנחי גלימי ומתפחי אבל בהמה לאו אורחה: ואם נהנית משלמת [וכו']: וכמה רבה אמר דמי עמיר רבא אמר סדמי שעורים בזול תניא כוותיה דרבה תניא כוותיה דרבא תניא כוותיה סדמי דרבה רבי שמעון בן יוחי אמר אין משלמת יאלא דמי עמיר בלבד תניא כוותיה דרבא אם נהנית משלמת מה שנהנית "כיצד אכלה קב או קביים אין אומרים תשלם דמיהן אלא יאומדין כמה אדם רוצה להאכיל לבהמתו דבר הראוי לה אע"פ שאינו רגיל "לפיכך אכלה חטין או דבר הרע לה פטורה א"ל רב חסדא לרמי בר חמא °° לא הוית גבן באורתא ©בתחומא דאיבעיא לן מילי מעלייתא אמר מאי מילי מעלייתא א"ל הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שכר או אין צריך היכי דמי אילימא בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר זה לא נהנה וזה לא חסר אלא בחצר דקיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר זה נהנה וזה חסר לא צריכא בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר מאי מצי אמר ליה מאי חסרתיך או דלמא מצי אמר

עמיר משלם לו דמי שעורין כפי מה שאדם אחר רגיל ליתן לבהתתו קב או קביים: לפיכך. כיון דמשערינן בדבר הראוי לה: אכלה חטים או כל דבר הרע לה. דלה נהנית פטורה ברשות הרבים: במחומה. לה היית קרוב אללנו שתוכל לבה. ל"א בתחומה בבית המדרש. ראשון שמעתי: ה"ג אי נימא בחלר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר זה לא נהכה וזה לא חסר. דלא עביד למיגר זה שדר באומה חלר אינו עשוי לשכור חלרות לפי שמלויין לו בתים להשאיל או יש לו בית אחר: זה לא נהנה. דהא שכיחי ליה בתים בחנם: זוה לא חסר. דהא לא קיימא לאגרא ופשיטא דפטור: זה נהנה. שהרי היה לו לשכור בית אחר: וזה חסר. דחלרו קיימא להשכיר והוה מוגר לאחריני: דנא קיימא נאגרא וגברא דעביד למיגר. דהוה ליה זה נהנה וזה לא חסר: מאי חסרסיך. הא בלאו הכי לא מוגרת: (cd לים לאחות האומה ה על מה שבחוץ פטורה. על מה שבחוץ פטורה. איבעיתימא בפתילה דאספסתא, דנקראין דרוי, כלומ׳ אינו שעורין וכיוצא בהן אלא אספסתא, ומוטלת

ברשות הרבים שינה, שאין דרד בני אדם להניחם בדרכים. באת הבהמה ושינת ואכלתן שלא כדרך הבהמות. פטורה. ושמואל וירקות שכן דרכן, אבל אכלה כסות וכלים כקרן דיינינן ליה שהוא שינוי

מהלכת, ביעטה מהלכת ברבוצה פטורה, רבוצה במהלכת חייבת, קיימ׳ לן כותיה, דהא ר׳ יוחנן מודה ליה. ומפרש, כסות וכלים עביד איניש דמנח ,המניח אין אומ' ששינה, שכגון זה אינו שינוי. בהמה לאו אורחה למרבץ ברשות הרבי׳. ורבא נמי, דהוא בתרא. מחייב אפי׳ בביעוט מהלכת ברבוצה בדבעינן למימר לקמן. כדבעינן פים׳ ואם נהנת משלמת אמ' דמי עמיר. תניא כותיה, ר' שמעו' אומ' אינה משלם אלא עמיר בלבד. רבא אמ׳ דמי שעורין בזול. תניא כותיה כיצד משלמת מה שנהנת, אכלה קב או קבים איז אומ׳ תשלם דמיהם דבר הראוי לה אע״פ שאינו רגיל, לפיכך אכלה חטים או דבר רע לה פטור. ירושלמי רב אמ׳ תבן. (וכיון התניא) [וכיון דתניא] כתרויהו, רבו שלרבא, קיימ׳ לן

כותיה. הא דאמ׳

פשוטין הן. חצר היימ׳ לאגורא וגברא דלא

רב חסדא לרמי לא הות

גבן באורתא כו", דברין

א) עי׳ לקמן דף לב. דכתב רביט ויש אומרים כיון דרבא בתרא הוא הלכתא כוותיה.

בלא שכירות, וזה לא חיסר שאינה עומדת לשכירות. חצר דקיימ׳ לאוגורא וגברא דעביד למיגר איבעיא להו.